

TUREN GÅR GENNEM AARS' FANTASTISKE NATUR OG LANDSBYER

SEVÆRDIG- HEDER I AARS

PLANETSTIEN BLÆREKISTEN

Turen
Turen er ca. 7 km fra Aars til Blære. Husk at tage hensyn til naturen og undgå åben ild. Der må kun laves bål ved de offentlige lejrpladser i Aars.

Sådan
finder du vej

Naturlegepladsen i Blære

I nærheden af kirken og skolen i Blære finder man en naturlegeplads med bålplads. Her vil børnene elske at være. Blære blev kåret som årets børneby i år 2003, og året efter byggede man naturlegepladsen.

- ◆ Borremosefæstningen - Danmarks ældste jernalderfæstning
- ◆ Gundestrupkarret blev fundet i Rævemosen. Se en nøjagtig kopi på Museumcenter Aars og besøg Rævemosen, hvor det blev fundet
- ◆ Blærekisten er en stenkiste fra stenalderens gravhøje, som er en lav kiste. Den skal ikke forveksles med de mere almindelige gravhøje der ses i det danske landskab. Se kisten i Blære. Den ligger tæt på Planetstiens afslutning
- ◆ Naturoplevelser: Der er rige muligheder for at opleve Himmerlands flotte natur - hedeland, skove, å-dale m.m. Spørg om mulighederne på Aars Turistbureau
- ◆ Der er 9 spændende kirker i Aars' omegn
- ◆ Gallerier, kunst i Aars, indkøbsmuligheder, museer, aktiviteter og meget andet, kan du finde flere oplysninger om på Aars hjemmeside med links til seværdigheder, overnatningsmuligheder m.m.

Kig ind til os på:

Aars Turistbureau
Bymidten 5 • 9600 Aars
E-mail: turist@aars.dk

Telefon: +45 98 62 51 99 eller +45 98 62 10 38
Telefax: +45 98 62 54 25

Åbningstider maj-august:

Mandag-fredag kl. 9.30-16.30
Lørdag kl. 9.30-12.30. Søndag lukket.

Design+koordinering: Allerup Design 98 66 10 11 • Foto: Allerup Design

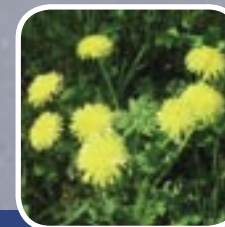
Skulpturer af solen
og planeter følger
stien

Man møder en
fantastisk natur på
vejen

Stenkisten ved
Blære

Aars midt i Himmerlands hjerte

EN OPLEVELSESRIK CYKEL- ELLER VANDRETUR

Planetstien

Er anlagt for at kunne vise solsystemets enorme udstrækning. Man starter ved skulpturen Solen ved Aars Rutebilstation. Herfra kan man vandre eller cykle ca. 7 kilometer ud ad stien til Blære.

Solsystemet

Undervejs kan man følge Solen og planterne Merkur, Venus, Jorden, Mars, Jupiter, Saturn, Uranus, Neptun og Pluto. Ved hver skulptur af planeterne er der opstillet en planche, hvor man kan læse om afstandene, om planeten og afstanden til næste planet.

Stien giver en god fornemmelse af størrelsesforholdet mellem solen og planeterne. Da modellen af solsystemet er lavet i forholdet, 1 : 1 000 000 000 fornemmer man også afstanden i virkeligheden. Solen ved Planetstien har en diameter på 140 cm.

Stien

Stien følger den nedlagte privatbane og naturstien mod Nibe. Undervejs kommer man igennem Aars by, og senere kommer man ud i Himmerlands fantastiske natur. Der er rige muligheder for at se mange dyr og planter. Du kan f.eks. møde egern, hugorm, rådyr, sjældne insekter, myretuer, og der er et rigt fugleliv på turen. Stien passerer

også den nye Aars Skov, og senere passerer man igennem å-dale. Selve Planetstien slutter ved Pluto, men ellers kan man forsætte hele vejen til Nibe.

Storstenskisten

Efter solsystemet kommer man forbi storstenskisten (Blærekisten), som ligger på venstre side af stien ca. 1 km før Blære Stationsby.

De gravede 5.000 år tilbage i historien

I århundreder lå et af vore forfædres imponerende gravmonumenter godt gemt under flere meter sand lidt vest for Blære Stationsby. En velbevaret hemmelighed, som

har fået lov til at ligge uberørt takket være et naturfænomen, nemlig sandflugten, der normalt ikke omtales positivt. Sandflugt var tidligere, og er til dels stadig, en stor plage.

Hustomter og marker med tydelige plovfurer dukker frem flere steder, når man graver ned gennem sandlaget, der kan være flere meter tykt. Marker og huse var dog ikke det eneste, der blev offer for sandets hærgen, også vore forfædres gravmonumenter blev dækket og glemt, og heldigvis, får man lyst til at sige, når man ser den store og imponerende storstenskiste, der dukkede frem ved Blære Stationsby. Som stedsnavnet næsten antyder, ligger storstenskisten tæt på den nu nedlagte jernbanestrækning Svenstrup-Nibe-Aars. Da den blev anlagt i 1899, skulle der bruges store mængder skærver til banelegemet, og stenene hertil blev naturligt nok hentet så tæt på anlægsarbejdet som overhovedet muligt med det resultat, at utallige af vore oldtidsminder blev ødelagt. Storstenskisten ved Blære Stationsby havde sikkert fået samme skæbne, hvis det da ikke lige var fordi, den lå godt gemt under et par meter sand.

Arkæologer

At storstenskisten overhovedet blev fundet, skyldes lidt af en tilfældighed. I 1981 skulle tidligere museumsleder for Vesthimmerlands Museum i Aars, Mogens Hansen, sammen med et aftenskolehold grave i Himmerlands fortid. En af de deltagende kursister foreslog en lille forhøjning i landskabet ved Blære Stationsby, hvor en gårdejer var stødt på sten under markarbejdet. Umiddelbart så stedet ikke lovende ud. Det lignede mest af alt en overpløjet gravhøj, men gravearbejdet blev påbegyndt, og al pessimisme gjort til skamme, for den lille forhøjning i landskabet gemte på noget stort, langt mere end et aftenskolehold

kunne nå at udgrave i løbet af en weekend, så professionelle arkæologer blev tilkaldt og fortsatte arbejdet.

Efterhånden som gravearbejdet skred frem, skulle det vise sig, at arkæologerne på dette ellers ganske almindelige sted rent bogstaveligt gravede sig omkring 4500 år tilbage i den danske historie. Det første, der dukkede frem under sandet, var en cirkelformet rand af sten, der tidligere lå ved foden af en 1,5 meter høj og 11 meter bred gravhøj af græstørv. Denne del af højen blev dateret til omkring 500 år f. Kr., hvilket historisk set er den periode, der betragtes som skillelinien mellem bronze- og jernalder. Højen fungerede som bronze- og jernalderfolkets kirkegård. Det var blevet almindeligt at brænde de afdøde og placere deres aske og knogler i urner, der kunne være lavet af træ, bark eller ler. Urnerne blev placeret i toppen og i kanten af højen.

Det mest spændende fandt arkæologerne et lag dybere nede, hvor en ca. 7 meter lang storstenskiste dukkede frem. Et imponerende og fuldstændigt intakt bygningsværk bestående af en række meterhøje bæresten og tre store tonstunge dæksten som loft. Storstenskisten, der består af en lang gang og selve gravkammeret, er omkring 4.500 år gammel og opført i den periode af stenalderen, der har fået betegnelsen stridsøksetiden, fordi det var almindeligt, at mændene blev begravet med deres stridsøkse. Det kan umiddelbart være svært at se forskel på storstenskister, som hovedsageligt findes i Nordjylland og jættestuer, men storstenskisten adskiller sig ved at have indgang i gavlen, og rent aldersmæssigt er den ikke så gammel som jættestuen. Efter at have flyttet stenene fandt arkæologerne spor efter mange skeletter. Gravkammeret har været fyldt med lig, ja, trængslen var så stor, at en af de sidst gravede måtte ligge med kroppen i gangen og benene i selve gravkammeret. Der blev fundet lerkar, flinteredskaber, ravperler og en bronzenål. Storstenskisten var i brug i omkring 1.000 år, hvorefter den blev opgivet som begravelsessted, men ca. 1.000 år senere blev stedet igen taget i brug. Om de nye brugere, bronze- og jernalderfolket, har kendt til højens tidligere anvendelse, ved vi ikke, men den lille høj af græstørv, som dækkede storstenskisten, blev udvidet betydeligt og nu brugt til urnegravplads.

I dag er dækstenene lagt tilbage på storstenskisten, så den igen fremstår intakt, medens sporene efter bronze- og jernalderfolkets anvendelse af stedet er helt borte.

Arkæologiske fund kan ses udstillet på: Museumcenter Aars.

God tur